

ПРАВИЛА

за приемане на съвместни тълкувателни постановления от колегиите на съдиите от Върховния касационен съд и от Върховния административен съд (приети от Общото събрание на съдиите от Върховния касационен съд и Върховния административен съд на 02 юли 2015 година, допълнени от Общото събрание на съдиите от Върховния касационен съд и Върховния административен съд на 07 юли 2022 година)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящите правила определят реда за образуване, разглеждане и приемане на съвместни тълкувателни постановления по чл. 124, ал. 2 от Закона за съдебната власт и по чл. 124 и чл. 125 от Конституцията на РБ от Общото събрание на колегиите на съдиите от Върховния касационен съд и от Върховния административен съд.

2. Съвместно тълкувателно постановление на Общото събрание на съдиите от съответните колегии на Върховния касационен съд и Върховния административен съд се приема при противоречива или неправилна съдебна практика между Върховния касационен съд и Върховния административен съд, при противоречива или неправилна съдебна практика между общи и административни съдилища в страната, и при противоречива практика на смесените състави по чл. 135, ал. 4 от Административнопроцесуалния кодекс.

II. ОБРАЗУВАНЕ НА ТЪЛКУВАТЕЛНО ДЕЛО

3.1. Искания за приемане на съвместно тълкувателно постановление по чл. 124, ал. 2 от ЗСВ могат да правят председателят на Върховния касационен съд, председателят на Върховния административен съд, главния прокурор, министърът на правосъдието, омбудсманът или председателят на Висшия адвокатски съвет.

3.2. Когато при осъществяване на правораздавателната си дейност съдебен състав на Върховния касационен съд или на Върховния административен съд констатира противоречива или неправилна съдебна практика между двете съдилища, същият може да уведоми писмено за това ръководителя на съответната колегия, като приложи съответните съдебни актове, удостоверяващи практиката. Въз основа на уведомлението ръководителят на колегията, след проверка на обстоятелствата, може да

отправи писмено предложение до председателя на съда за изготвяне на искане по чл. 125 от ЗСВ за приемане на съвместно тълкувателно постановление.

3.3. Правилата на предходната алинея се прилагат и при противоречива съдебна практика на смесените състави по чл. 135, ал.4 от Административнопроцесуалния кодекс.

3.4. При противоречива или неправилна съдебна практика между общ и административен съд в страната административният ръководител на съответния съд може писмено да уведоми за това ръководителя на съответната колегия на Върховния касационен съд или на Върховния административен съд, като прилага съдебните актове, удостоверяващи практиката. Въз основа на уведомлението ръководителят на колегията след проверка на обстоятелствата може да отправи писмено предложение до председателя на съответния съд за изготвяне на искане по чл.125 от ЗСВ за приемане на съвместно тълкувателно постановление.

4. Исканията по т.3 се подават до общите събрания на съдиите от съответните колегии на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд.

5.1. Искането се прави в писмена форма и се мотивира, като трябва да съдържа:

- 1.** разпоредбата на нормативния акт и изложение на спорните въпроси по прилагането ѝ;
- 2.** влезлите в сила съдебни актове, в които се съдържа противоречива или неправилна съдебна практика;
- 3.** в какво се състои искането.

5.2. Към искането задължително се прилагат копия на актовете, на които се позовава вносителят.

6.1. Председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд със съвместно разпореждане образуват дело, определят по един или повече докладчици от съд, а по преценка - и съвместна комисия от двете съдилища на паритетен принцип, която подпомага докладчиците.

6.2. Когато искането е свързано и с други противоречиво или неправилно решавани спорове, и при наличие на искане по т. 5.1, с разпореждането по т. 6.1. в предмета на тълкувателното дело могат да се включат допълнително всички спорни въпроси.

7.1. Делото се образува, номерира и администрира в съда, в който е постъпило искането.

7.2. Когато общите събрания на ВКС и ВАС се сезират от председателите на двете съдилища, те съвместно, на ротационен принцип определят съда, който ще администрира деловодно производството.

7.3. Двете върховни съдилища установяват единна и последователна номерация на тълкувателните дела по исканията за съвместни тълкувателни постановления.

8.1. Докладчиците извършват проверка за съответствие на искането с изискванията на т. 5.1 и т.5.2 и за неговата допустимост.

8.2. При преценка на докладчиците за несъответствие на искането с изискванията по т.5.1 и т.5.2, при неяснота на поставения въпрос, непълнота, неправилно формулиране на същия или за недопустимост на искането, поради липса на противоречива съдебна практика, наличие на произнасяне по искането, или по други причини, те предлагат на председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд с разпореждане да насрочат делото в закрито заседание за произнасяне по допустимостта на същото.

8.3. Когато Общото събрание на съдиите от съответните колегии на Върховния касационен съд и Върховния административен съд приеме искането за недопустимо, го отклонява с определение.

9.1. Когато искането е допустимо, председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд със съвместно разпореждане насрочват делото за разглеждане в открито заседание в едномесечен срок, с посочване на датата, часа и мястото на провеждане.

9.2. В тридневен срок от образуване на делото искането и съвместното разпореждане се обявяват в деловодно-информационната система и интернет страницата на съответния съд.

9.3. На лицата по чл. 129, ал .1 от ЗСВ се изпраща копие от искането с приложенията и разпорежданията по т. 6.1 и по т. 9.1.

9.4. В откритото заседание за разглеждане на тълкувателното постановление председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд могат да поканят за участие председатели на съдилища, представители на академичната общност и други юристи, съобразно предмета на искането, както и омбудсмана.

9.5. Лицата по т.9.3 и 9.4. могат да изразят становище, без да участват в гласуването.

9.6. Постъпилите по делото становища се обявяват незабавно в деловодно-информационните системи на двете съдилища.

III. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ДЕЛОТО

10. Тълкувателните дела се разглеждат в открити и закрити заседания на Общото събрание на съответните колегии на Върховния касационен съд и Върховния административен съд, които се ръководят от председателя на ВКС или председателя на ВАС, в зависимост от съда, пред който е образувано делото, а при отсъствието им - от определен от тях заместник.

11.1. В откритото заседание се изслушва устен доклад на председателстващия събранието по искането, представените становища и се изслушват явилите се лица по чл.129, ал.1 и ал.2 от ЗСВ. В това заседание съдиите заседават в тоги.

11.2. В едномесечен срок след откритото заседание се провежда закрито заседание, в което докладчиците запознават Общото събрание с изготвения по делото доклад, който се предоставя на разположение на Общото събрание най – малко една седмица преди датата на закритото заседание. Докладът съдържа обобщение на становищата, постъпили по делото преди откритото заседание или представени по време на откритото заседание, предложените от докладчиците варианти за отговор по искането. Извършва се обсъждане по направените предложения и се провежда гласуване по тях, съгласно т. 13.2 от правилата.

11.3. На същото или на следващото насрочено закрито заседание се гласува окончателната редакция на диспозитива и мотивите на тълкувателното постановление.

12. Докладът, постъпилите становища, актовете по движение на делото и протоколите от заседанията се обявяват в деловодно-информационните системи на двете съдилища.

13.1. Общото събрание на съдиите от съответните колегии на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд се състои от всички съдии в колегиите, в които се разглежда искането, в това число и командированите в тях съдии.

13.2. Общото събрание се провежда, ако присъстват повече от две трети от съдиите от колегиите, в които се разглежда искането за приемане на тълкувателно постановление, и приема решения по него с мнозинство повече от половината от всички съдии в тези колегии, като не се допуска въздържане от гласуване.

13.3. По процедурни въпроси Общото събрание приема решения с мнозинство повече от половината от присъстващите съдии.

13.4. Отсъствието на съдия при провеждане на откритото заседание, на което се изслушват искането и становищата по него, не е пречка за участие на отсъстващия съдия при гласуване и приемане на тълкувателното постановление.

13.5. За всяко заседание се съставя протокол, който се подписва от председателстващия заседанието и секретаря.

13.6. При необходимост заседанията на Общото събрание могат да се провеждат посредством видеоконферентна връзка. Редът и условията за провеждане на заседанията се определя с разпореждането на председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд за насрочване на делото.

14.1. Гласуването се извършва в поредността, в която са поставени въпросите в искането, в това число и тези с разпореждането по т.6.2. от правилата, освен ако Общото събрание реши друго.

14.2. На гласуване първо се подлага вариантът за тълкувателно постановление, предложен от докладчиците. При разногласие между докладчиците се гласуват последователно вариантите на всеки от тях. Всеки съдия може да гласува само за един от предложените варианти.

14.3. Гласуването се извършва явно.

14.4. Решение по искането се приема, ако при гласуването е постигнато изискуемото мнозинство от гласовете по т.13.2 от правилата.

14.5. Ако по поставените въпроси не се постигне необходимото мнозинство по т. 13.2, по решение на Общото събрание обсъждането се отлага или искането се отклонява след гласуване от Общото събрание.

15. Проектът за тълкувателно постановление - мотиви и диспозитив, се изготвя от докладчиците по делото в петнадесетдневен срок от провеждане на заседанието, на което е прието.

16. Със съвместно разпореждане председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд насрочват закрито заседание за приемане на проекта за тълкувателно постановление.

17. Постановлението се подписва от съдиите, участвали в окончателното гласуване на мотивите и диспозитива. Съдиите, подписали постановлението с особено мнение, могат да го мотивират писмено.

18. Тълкувателните постановления се публикуват ежегодно в бюлетините на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, а след приемането им - незабавно и на техните интернет страници.

IV.АРХИВ

19. Тълкувателните дела се съхраняват в деловодството на съответния администриращ съд.